

Enkele overpeinzingen naar aanleiding van *Letselverhalen* van Raoul van Dort

Mr. J.L.M. Misana*

Er kan eigenlijk nog steeds niet genoeg worden geschreven over het wezen en de manier van letselschaderegeling. Dit boek voorziet in die behoefte. Van Dort is een 'voorbeeldige' belangenbehartiger van letselschadeslachtoffers, die zijn beroepsmatige opstelling paart aan zijn grote deskundigheid. Dat blijkt bij lezing van zijn boek. Tegelijkertijd blijkt een (te?) grote mate van argwaan en wantrouwen in de richting van verzekeraars. De belangentegenstelling tussen verzekeraar en slachtoffer komt ruim aan de orde. Ook ik herken de negatieve ervaringen die van Dort beschrijft. Hij verzuimt evenwel te vermelden dat verzekeraars veel hebben gedaan en terecht nog steeds veel doen om de letselschadepraktijk te verbeteren. Ik besef heel wel de strekking van dit boek: de 'consument' is de doelgroep en de auteur hoeft ook geen lans te breken voor verzekeraars, maar evenwichtigheid maakt de inhoud sterker.

De vooronderstelde belangentegenstelling is er in feite niet. Voortvarende, deskundige en zorgvuldige letselschaderegeling beperkt de financiële en morele schade. Dat is heilzaam voor beide partijen.

Opvallend is dat de beschrijving van het proces en de juridisch verantwoorde inhoud in eenvoudige taal gesteld en zo volledig zijn; vakkundigheid bovenal met tegelijkertijd de zorg voor de gekwetste cliënt is het thema. Het boek zou een leidraad kunnen zijn voor letselschadeslachtoffers, ware het niet dat de materie zo gecompliceerd is. De auteur beveelt dan ook terecht degelijke professionele hulp aan, zoals ook verzekeraars dat overigens doen. Dit neemt niet weg dat slachtoffers alert gemaakt worden op valkuilen die zich tijdens het afwikkelingsproces kunnen voordoen. Het boek is doorspekt met nuttige tips die het werk van de belangenbehartiger kunnen vereenvoudigen en daarmee ook de transactiekosten kunnen beperken. Ook aan die kosten wordt begrijpelijkerwijs de nodige en ook ruim aandacht geschonken. Van Dort schroomt niet om ook in dit opzicht zijn beroepsgroep te bekritisieren. Het hoofdstuk betreffende de buitengerechtelijke kosten krijgt veel aandacht. Hierbij komt ook het PIV ter sprake met de ontwikkelde PIV-staffel. Het is jammer dat de overige werkzaamheden van het PIV ter verbetering van de letselschaderegeling in de bespreking geen aandacht krijgen, evenmin als De Letselschade Raad. In het kader van de buitengerechtelijke kosten in relatie met het zogenoemde 'no cure, no pay'-systeem moet ik tot slot nog een opmerking maken. Van Dort

spreekt over honoraria van 15 procent van de uiteindelijke shadesom. Hij moet toch weten dat er percentages van meer dan 30 en zelfs tot 40 procent gevorderd worden!

Zoals ik hiervoor al aangaf, is dit boek bedoeld als voorlichtingsboek voor het lekenpubliek dat onverhoopt in aanraking komt met het aansprakelijkheidsrecht en schadevergoedingsrecht na opgelopen letselschade. Nu mij verzocht is om ten behoeve van *TVP* een beschrijving aan dit boek te wijden, zal ik mij toch inlaten met een aantal juridisch-technische waarnemingen.

Allereerst de rechterlijke organisatie. In paragraaf 5.11 (p. 110 e.v.) worden de verschillende instanties beschreven met weglating van de kantonrechter. Juist omdat wel aandacht geschonken wordt aan de werkgeversaansprakelijkheid heb ik dat als een omissie ervaren. Aan het eind van het boek – paragraaf 10 (p. 201 e.v.) – komt de kantonrechter wel op het tapijt als kwaliteitsbewaker van schaderegeling betreffende minderjarige en onder curatele gestelden. Overigens is dit onderdeel uitvoerig en correct behandeld. Slechts waar Van Dort spreekt over de vereiste tussenkomst van de (kanton)rechter bij de schaderegelingsovereenkomst ter bescherming van het kind is die bescherming ook ten behoeve van de ouders. Zij kunnen later niet wegens aantasting van de belangen van het kind worden aangesproken.

Ik vermeldde al met veel instemming de verschillende praktijktips en -voorbeelden die de lezer moeten behoeden voor valkuilen. Over twee daarvan ben ik minder enthousiast. Het eerste voorbeeld betreft de zogenoemde 'hangmat-zaak'. Het is vanzelfsprekend verleidelijk om een zo actuele maar bovenal bijzondere casus te behandelen. Toch ben ik van oordeel dat deze casus in dit type voorlichtend boek niet thuishoort. Er is nog te veel discussie en de vraag is of de Hoge Raad identiek geoordeeld zou hebben indien het letsel niet zo ernstig geweest was.

Mijn tweede voorbeeld betreft fibromyalgie als shadeoorzaak. Ik had liever een duidelijker discussiepunt gezien in dit boek.

Bij de behandeling van het onderdeel smartengeld wordt terecht gesteld dat de in Nederland toegekende bedragen bescheiden zijn. Verhelderend voor het publiek zou zijn geweest om de oorzaken daarvan ook te vermelden.

Waar de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) ter sprake komt (p. 59 e.v.), wordt vanzelfsprekend aandacht geschonken aan verjaring en de mogelijkheid

van de directe actie. Ik mis evenwel de werking van artikel 7:954 Burgerlijk Wetboek (BW), die bij algemene aansprakelijkheid van betekenis is.

Tot slot nog een punt van verschil van opvatting. Van Dort beschrijft in paragraaf 9.3 (p. 185) de invloed van eigen schuld op de vergoeding van de kosten van rechtsbijstand. Het is mij bekend dat deze kosten worden beschouwd als onderdeel van de schade, zodat bij een deel eigen schuld een overeenkomstig deel van de buitengerechtelijke kosten voor rekening van het slachtoffer blijft. Toch ben ik van oordeel dat dit niet in alle gevallen kan worden toegepast. Zodra de verzekeraar gedurende de verhaalsactie van de gelaedeerde onjuiste standpunten inneemt, is de mate van eigen schuld van het slachtoffer niet meer relevant. Op grond van billijkheidsoverwegingen zullen de buitengerechtelijke kosten integraal moeten worden vergoed, uiteraard zolang voldaan is aan de zogenoemde dubbele toets.

Tot zover mijn observaties. In de aanhef van mijn bespreking gaf ik aan dat er mijns inziens nog altijd behoefte is aan gedegen beschrijving en kritische beschouwing van het letselschaderegelingsproces. Aan die behoefte voldoet dit boek. Ook al is de doelgroep de – toekomstige – cliënte van Van Dort, het lijkt mij aanbevelenswaard om dit boek te verspreiden onder letselschadebehandelaars van aansprakelijkheids- en rechtsbijstandverzekeraars, opdat wederzijds begrip een nieuwe impuls krijgt.

Januari 2012

* Mr. J.L.M. Misana is letselschadespecialist en onder meer lid van de Raad van advies van het PIV, oud-directeur verzekeringstechniek Delta Lloyd Schadeverzekering en oud-redacteur van *TVP*.